**Parlament Europejski**
2024-2029

**TEKSTY PRZYJĘTE**

# P10_TA(2026)0230

## Rekrutacja dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze

### Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 czerwca 2026 r. w sprawie rekrutacji dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze (2026/2725(RSP))

*Parlament Europejski*,

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka,

– uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 79/188 w sprawie zapobiegania i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci ze strony zorganizowanych grup przestępczych i grup terrorystycznych w kontekście zapobiegania przestępczości i wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych,

– uwzględniając rezolucję Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ 2024/12 w sprawie traktowania dzieci powiązanych z grupami terrorystycznymi, w tym dzieci rekrutowanych i wykorzystywanych przez te grupy,

– uwzględniając komunikat Komisji z 1 kwietnia 2025 r. zatytułowany „ProtectEU 2025–2030: europejska strategia bezpieczeństwa wewnętrznego” (COM(2025)0148),

– uwzględniając sprawozdanie Europolu z 2025 r. pt. „Ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością w Unii Europejskiej” (EU–SOCTA),

– uwzględniając przyszły plan działania UE w sprawie ochrony dzieci przed przestępczością,

– uwzględniając projekt STRIVE Juvenile realizowany przez UE i Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) oraz ustalenia z jego oceny,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o

usługach cyfrowych)[1], w szczególności jego przepisy dotyczące ochrony małoletnich w internecie, oceny i ograniczania ryzyka systemowego związanego z nielegalnymi treściami i szkodliwymi zachowaniami w internecie, systemów rekomendacji oraz obowiązków bardzo dużych platform internetowych i wyszukiwarek,

– uwzględniając wytyczne Komisji z 14 lipca 2025 r. dotyczące aktu o usługach cyfrowych w sprawie ochrony małoletnich[2],

– uwzględniając powiadomienie wywiadowcze Europolu z 12 listopada 2024 r. pt. „Werbowanie młodych sprawców do siatek przestępczych”,

– uwzględniając dokument roboczy UNICEF Innocenti – Globalne Centrum Badań i Prognozowania z września 2024 r. pt. „Children’s Involvement in Organised Violence: Emerging trends and knowledge gaps” [Udział dzieci w zorganizowanej przemocy: nowe tendencje i luki w wiedzy],

– uwzględniając strategię UE na rzecz praw dziecka oraz strategię antynarkotykową UE,

– uwzględniając wysłuchanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z 4 czerwca 2025 r. pt. „Radykalizacja w internecie, ze szczególnym uwzględnieniem werbowania dzieci na potrzeby przestępczości zorganizowanej i terroryzmu”,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 stycznia 2026 r. w sprawie zabójstwa Mehdiego Kessaciego – pilna potrzeba ambitnych europejskich działań przeciwko handlowi narkotykami pilna potrzeba ambitnych europejskich działań przeciwko handlowi narkotykami[3]

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym[4],

– uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że zorganizowane grupy przestępcze i terrorystyczne coraz aktywniej werbują i wykorzystują dzieci w ramach swoich strategii operacyjnych, w tym w celu ochrony

---

1 Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
2 Dz.U. C, C/2025/5519, 10.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.
3 Teksty przyjęte, P10_TA(2026)0007.
4 Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj.

dorosłych sprawców przed wykryciem i ściganiem oraz w celu rozszerzania nielegalnej działalności;

B. mając na uwadze, że z powiadomienia wywiadowczego Europolu z listopada 2024 r. wynika, iż małoletni werbowani przez siatki przestępcze zazwyczaj nie mają bezpośredniego kontaktu z wyższymi szczeblami organizacji i wykonują polecenia pośredników zajmujących się świadczeniem usług przestępczych; mając na uwadze, że ograniczona wiedza tych małoletnich na temat struktury sieci oraz fakt, że nie figurują oni w rejestrach karnych, sprawiają, że są oni pracownikami niskiego ryzyka, którzy w przypadku zatrzymania nie będą raczej w stanie udzielić organom ścigania użytecznych informacji;

C. mając na uwadze, że werbowanie i wykorzystywanie dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze i terrorystyczne narusza prawa podstawowe dzieci, w tym godność, co ma poważne konsekwencje dla ich bezpieczeństwa i przyszłości; mając na uwadze, że podatność dzieci na rekrutację przez zorganizowane siatki przestępcze wynika z skumulowanych i krzyżujących się czynników ryzyka, w tym braku poczucia przynależności, niekorzystnych doświadczeń z dzieciństwa i wyzwań związanych ze zdrowiem psychicznym, które są celowo wykorzystywane przez te organizacje; mając na uwadze, że skuteczna profilaktyka wymaga zintegrowanego działania uwzględniającego te czynniki;

D. mając na uwadze, że rekrutacja dzieci przekształciła się ze zjawiska o charakterze głównie humanitarnym w zjawisko systemowe ułatwiające przestępczość zorganizowaną i stała się częścią modeli operacyjnych siatek przestępczych, przez co stanowi przeszkodę dla pokoju, bezpieczeństwa i rozwoju; mając na uwadze, że grupy przestępcze werbujące dzieci zagrażają bezpieczeństwu UE, napędzają przestępczość oraz utrwalają cykle przemocy i braku bezpieczeństwa z pokolenia na pokolenie;

E. mając na uwadze, że praktyki te stały się łatwiejsze dzięki niektórym zmianom technologicznym, które mogą normalizować zachowania przestępcze wśród dzieci i zachęcać do nich;

F. mając na uwadze, że w ramach mapowania Europolu z 2024 r. zidentyfikowano 821 siatek przestępczych wysokiego ryzyka działających w UE, których dochody roczne szacuje się na 92–188 mld EUR, co stanowi około 0,7–1,4 % PKB UE[5]; mając na uwadze, że małoletni biorą udział w ponad 70 % nielegalnej działalności rynkowej, w tym w handlu narkotykami, wymuszeniach, oszustwach internetowych, praniu pieniędzy, nielegalnym handlu bronią palną i

---

5 Sprawozdanie Europolu z 4 kwietnia 2024 r. pt. „Decoding the EU's most threatening criminal networks” [Rozszyfrowanie najgroźniejszych siatek przestępczych w UE], zaktualizowane w maju 2026 r.

systemach usług przestępczych; siatki przestępcze wykorzystują dzieci w wieku od 12 lat do takich zadań jak handel uliczny, usługi kurierskie i pozyskiwanie narkotyków z kontenerów transportowych;

G. mając na uwadze, że organizacje przestępcze systematycznie wyszukują dzieci znajdujące się w bardzo trudnej sytuacji, zwłaszcza dzieci doświadczające wykluczenia społeczno-ekonomicznego, przedwczesnego kończenia nauki i rozpadu rodziny, lub dzieci migrujące, wykorzystując ich niestabilną sytuację ekonomiczną, marginalizację społeczną i brak świadomości zagrożeń;

H. mając na uwadze, że w przestępczość zorganizowaną coraz częściej są angażowane dziewczęta i młode kobiety, mimo że systemy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych często je pomijają, choć 22 % zidentyfikowanych ofiar handlu ludźmi w Europie Zachodniej i Południowej jest zmuszanych do działalności przestępczej, głównie handlu narkotykami;

I. mając na uwadze, że nielegalny handel bronią i nielegalne używanie środków pirotechnicznych przyczyniły się do zmiany profilu działalności organizacji – z przestępstw popełnianych na niskim szczeblu przeszły one do poważniejszych i brutalnych przestępstw, w tym wymuszeń i zabójstw, z udziałem małoletnich; mając na uwadze, że osoby prowadzące rekrutację przestępczą mogą oferować małoletnim znaczne zachęty finansowe, od kilku tysięcy euro do nawet 20 000 EUR za zabójstwa;

J. mając na uwadze, że zastraszanie i przymus związane z narkotykami stanowią główną ścieżkę werbowania i wykorzystywania dzieci przez zorganizowane siatki przestępcze, które żerują na ich zadłużeniu, nagabują do celów seksualnych i stosują wobec nich przemoc; mając na uwadze, że transgraniczny zasięg takich sieci oznacza, iż do ich zwalczania nie wystarczą działania na szczeblu krajowym;

K. mając na uwadze, że rozwój rynków narkotykowych spowodował alarmujący wzrost liczby małoletnich zaangażowanych w tę działalność, o czym świadczy gwałtowny wzrost korzystania z ważnych węzłów logistycznych, w tym portów; mając na uwadze, że brak zharmonizowanych skutków obecnej definicji przestępczości zorganizowanej w państwach członkowskich UE utrudnia gromadzenie i porównywalność danych, a także mając na uwadze, że dane dotyczące małoletnich w przestępczości zorganizowanej są ograniczone, często mało wiarygodne i porównywalne w niewielkim zakresie ze względu na różny wiek odpowiedzialności karnej i niski poziom zgłaszania;

L. mając na uwadze, że niedoinwestowanie usług publicznych, w tym profilaktyki, edukacji i opieki zdrowotnej, jest podstawową przyczyną werbowania dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze;

M. mając na uwadze, że fragmentaryczne reakcje instytucjonalne i

niewystarczająca koordynacja między systemami ochrony dzieci, organami wymiaru sprawiedliwości, agencjami bezpieczeństwa i cyfrowymi organami regulacyjnymi tworzą luki, które grupy przestępcze wykorzystują do działania; mając na uwadze, że w rezolucji Parlamentu w sprawie zabójstwa Mehdiego Kessaciego w Marsylii potępiono systematyczne rekrutowanie młodych ludzi przez grupy przestępcze i wezwano do skuteczniejszego zapobiegania, ochrony i ścigania, w tym do specjalistycznego wsparcia małoletnich, aby chronić ich przed wyzyskiem i zapewnić im ponowną integrację społeczną;

N. mając na uwadze, że w kwietniu 2025 r. Europol powołał operacyjną grupę zadaniową o nazwie „GRIMM”, której zadaniem jest koordynacja działalności z przedsiębiorstwami technologicznymi z myślą o zidentyfikowaniu prób werbowania dzieci za pośrednictwem mediów społecznościowych i platform komunikacyjnych; na czele tej grupy zadaniowej stoi Szwecja, a bierze w niej udział także policja z Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Niemiec, Niderlandów i Norwegii;

O. mając na uwadze, że podejścia oparte na dowodach, takie jak podejścia opracowane w ramach projektów UE–UNODC i STRIVE Juvenile dotyczących nieletnich, pokazują skuteczność działań prewencyjnych, przede wszystkim międzysektorowych, opartych na wiedzy o traumatycznych przeżyciach, uwzględniających aspekt płci i skoncentrowanych na dziecku;

1. zdecydowanie potępia wszystkie formy werbowania i wykorzystywania dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze i terrorystyczne, zarówno w internecie, jak i poza nim;

2. uznaje, że werbowanie dzieci stanowi poważne przestępstwo przeciwko dzieciom i poważne naruszenie praw człowieka; podkreśla, że stanowi ono rosnące zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego Unii Europejskiej, które wymaga kompleksowej reakcji skupiającej się na ochronie, wczesnym zapobieganiu, dostępie do praw i ciągłości edukacji, integracji bezpieczeństwa wewnętrznego, wymiaru sprawiedliwości, systemów społecznych i edukacyjnych, oraz strategii i środków mających na celu umocnienie ram środowiska ochronnego dla dzieci, zarówno w internecie, jak i poza nim;

3. przypomina, że dziecko jest przede wszystkim dzieckiem i należy je odpowiednio traktować, oraz wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by dobro dziecka było zawsze kwestią nadrzędną;

4. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wyraźnego uznania, że w ramach przyszłego planu działania UE w sprawie ochrony dzieci przed przestępczością zapobieganie werbowaniu dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze i terrorystyczne oraz reagowanie na to zjawisko to obszar priorytetowy; apeluje, aby w planie działania

przewidziano specjalny filar dotyczący zapobiegania, obejmujący mechanizmy wczesnego ostrzegania z udziałem szkół, służb socjalnych i rodzin, oraz podejście skoncentrowane na młodzieży, którego głównym elementem będzie rozwijanie umiejętności życiowych poprzez bezpośrednie zaangażowanie społeczności;

5. wzywa Komisję do zajęcia się problemem werbowania dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze również w kontekście przyszłego wniosku ustawodawczego w sprawie aktualizacji przepisów dotyczących przestępczości zorganizowanej; zwraca się do Komisji o rozważenie włączenia do tego wniosku konkretnych przepisów, takich jak okoliczności obciążające związane z rekrutacją dzieci; ponawia w związku z tym swój apel o ustanowienie nowej wspólnej definicji organizacji przestępczej, uwzględniającej również stosowanie przemocy, korupcję lub zastraszanie przez grupy przestępcze;

6. wzywa Komisję do jak najszybszego opublikowania wniosku ustawodawczego dotyczącego przeglądu unijnej dyrektywy w sprawie wyrobów pirotechnicznych[6] w celu zajęcia się kwestią używania środków pirotechnicznych jako broni, w tym wykorzystywania młodych ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji; zachęca państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy z Europolem i Eurojustem, zwłaszcza w portach, węzłach logistycznych i na obszarach miejskich ze społecznościami znajdującymi się w trudnej sytuacji, poprzez wymianę najlepszych praktyk i zapewnienie szkoleń w zakresie identyfikowania i zgłaszania podejrzanych działań z udziałem dzieci;

7. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uznania zastraszania związanego z narkotykami za sprawdzony sposób rekrutacji do zorganizowanych grup przestępczych; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby krajowe strategie mające zapobiegać rekrutacji dzieci wyraźnie uwzględniały międzyagencyjne działania podejmowane w odpowiedzi na zastraszanie związane z narkotykami w oparciu o pojawiające się modele najlepszych praktyk;

8. wzywa do przyjęcia podejścia, w którego centrum będzie zapobieganie i międzysektorowe zintegrowane systemy ochrony dzieci uwzględniające aspekt płci i doświadczenie traumy, ukierunkowane na wczesną identyfikację zagrożonych dzieci, interwencje na poziomie społeczności lokalnych oraz wzmacnianie rodzin i usług społecznych; podkreśla pozytywną rolę sportu, stowarzyszeń edukacyjnych i organizacji społeczności lokalnych w

---

6 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/29/oj).

tworzeniu bezpiecznego, zdrowego i integracyjnego środowiska;

9. uważa, że transgraniczny charakter przestępczości zorganizowanej sprawia, że czysto krajowe działania w zakresie ochrony ofiar są nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży; wzywa do zacieśnienia współpracy między sektorem bezpieczeństwa, wymiarem sprawiedliwości, placówkami ochrony dzieci, placówkami oświatowymi i służbą zdrowia, a także partnerstwami publiczno-prywatnymi, aby stworzyć zintegrowane i międzysektorowe ramy ochrony dla dzieci, zarówno w internecie, jak i poza nim;

10. podkreśla, że internetowy wymiar rekrutacji dzieci jest obecnie centralnym elementem modeli operacyjnych zorganizowanych grup przestępczych i terrorystycznych, które systematycznie wykorzystują usługi cyfrowe do identyfikacji dzieci, namierzania ich, zdobywania ich zaufania, manipulowania nimi i przymuszania ich; podkreśla, że internetowa rekrutacja dzieci przez zorganizowane siatki przestępcze powoduje, że przepisy są słabiej egzekwowane ze względu na ograniczoną współpracę platform; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by obecne obowiązki platform były egzekwowane;

11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia solidnego, spójnego i zgodnego z prawami dziecka egzekwowania aktu o usługach cyfrowych zgodnie z wytycznymi Komisji w sprawie ochrony małoletnich;

12. wzywa Komisję do egzekwowania wszystkich unijnych przepisów cyfrowych oraz do rozszerzenia, w razie potrzeby, obowiązków platform w zakresie podejmowania działań przeciwko wykorzystywaniu i rekrutacji dzieci, a także do wzmocnienia ochrony małoletnich w internecie za pomocą planowanego aktu w sprawie sprawiedliwości cyfrowej poprzez zlikwidowanie luk regulacyjnych w obszarach takich jak bezpieczeństwo na etapie projektowania, ustawienia domyślne dostosowane do wieku i ukierunkowane praktyki handlowe z myślą o dzieciach przy jednoczesnym dbaniu o to, aby nowe środki były proporcjonalne, oparte na dowodach i spójne z szerszymi cyfrowymi ramami regulacyjnymi;

13. podkreśla rosnące zagrożenie przestępczością jako usługą, w tym przemocą na zamówienie, w ramach której młodzi ludzie są rekrutowani online do wykonywania zadań polegających na stosowaniu przemocy; z zadowoleniem przyjmuje działalność operacyjnej grupy zadaniowej Europolu GRIMM i wzywa państwa członkowskie, Europol i Eurojust do wzmocnienia wspólnych dochodzeń wymierzonych przeciwko osobom rekrutującym i podżegającym oraz podmiotom wysokiego szczebla bez ograniczania działań w zakresie egzekwowania prawa do nieletnich popełniających przestępstwa;

14. podkreśla, że dzieci zaangażowane w działalność przestępczą w wyniku rekrutacji muszą być traktowane zgodnie z normami międzynarodowymi ; przypomina, że współpraca z grupami stosującymi przemoc często opiera się na stopniowym przymuszaniu i dynamice grupowej, a nie na względach ideologicznych;

15. podkreśla, że zawsze należy odpowiednio uwzględniać indywidualne okoliczności każdej sprawy, w tym przymus lub wyzysk, a także wagę popełnionego przestępstwa, poziom ryzyka stwarzanego przez sprawcę dla bezpieczeństwa publicznego oraz obowiązujące prawo unijne i krajowe;

16. apeluje o systemy wymiaru sprawiedliwości przyjazne dziecku oraz uwzględniające aspekt płci i doświadczenie traumy, a także o dostosowane do potrzeb międzysektorowe programy reintegracji uwzględniające doświadczenie traumy, w tym dostęp do edukacji, zdrowie psychiczne, wsparcie psychospołeczne, usługi w zakresie powrotu do zdrowia i rehabilitacji, ochronę przed odwetem, w tym dla rodzin, możliwości znalezienia godnego zatrudnienia oraz środki zapobiegające stygmatyzacji i powtórnej rekrutacji; przypomina, że zgodnie z dyrektywą (UE) 2016/800 pozbawienie dziecka wolności, w szczególności zatrzymanie, powinno być stosowane wyłącznie w ostateczności, a właściwe organy państw członkowskich powinny w miarę możliwości korzystać ze środków alternatywnych; zauważa, że w niektórych państwach członkowskich skuteczna okazała się sprawiedliwość naprawcza;

17. wzywa państwa członkowskie do usprawnienia interoperacyjnego, międzysektorowego gromadzenia i wymiany danych na temat werbowania dzieci do zorganizowanych grup przestępczych i terrorystycznych, w tym zdezagregowanych i zharmonizowanych danych ogólnounijnych, aby lepiej zrozumieć tendencje i czynniki ryzyka; podkreśla, że gromadzenie, przetwarzanie lub udostępnianie danych dotyczących dzieci musi być w pełni zgodne z przepisami o ochronie danych i zasadą niedyskryminacji;

18. popiera zwiększenie skali udanych inicjatyw opartych na dowodach, takich jak projekt EU-UNODC STRIVE dotyczący nieletnich i jego strategiczny następca, czyli inicjatywa EU-UNODC na rzecz ochrony przyszłości, w tym w sytuacjach niestabilności i konfliktu;

19. wzywa do zacieśnienia współpracy międzynarodowej z krajami partnerskimi w celu zwalczania transgranicznych sieci rekrutacyjnych oraz zapobiegania przenoszeniu przestępczego wyzysku poza granice kraju;

20. podkreśla, że w ramach takiej współpracy należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, w tym dzieci bez opieki i dzieci migrantów, oraz zapewnić dostęp do bezpiecznych kanałów zgłaszania nieprawidłowości, opieki, pomocy

prawnej i opartych na prawach transgranicznych mechanizmów ochrony dzieci;

21. podkreśla, jak ważne jest zajęcie się podstawowymi przyczynami, w tym ubóstwem, nierównością, wykluczeniem, brakiem edukacji, narażeniem na przemoc i niedoinwestowaniem usług publicznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia finansowego dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz na rzecz inicjatyw społecznościowych, stowarzyszeń sportowych i programów edukacyjnych na obszarach najbardziej narażonych na rekrutację do zorganizowanych grup przestępczych, aby móc oferować wiarygodne alternatywy dla kariery przestępczej;

22. jest szczególnie zaniepokojony skalą ataków na dziewczęta i młode kobiety oraz niewspółmiernym wykorzystywaniem ich przez zorganizowane siatki przestępcze, w tym przez nagabywanie, handel ludźmi i wykorzystywanie seksualne; podkreśla, że dziewczętom jest szczególnie trudno uciec od przymusu kryminalnego, uzyskać dostęp do wymiaru sprawiedliwości, powrócić do zdrowia i uzyskać dostęp do środków reintegracyjnych, a także wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby wszystkie środki zapobiegania, ochrony i wsparcia uwzględniały aspekt płci, a zwłaszcza podatność dziewcząt na zagrożenia i ich potrzeby; przypomina w związku z tym o obowiązkach określonych w dyrektywie w sprawie zwalczania handlu ludźmi[7];

23. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeznaczania odpowiednich środków finansowych w ramach stosownych programów UE na zapobieganie werbowaniu dzieci przez zorganizowane grupy przestępcze i terrorystyczne oraz skuteczne reagowanie w obliczu tego zjawiska, a w szczególności do wspierania sieci numerów interwencyjnych 116000 w sprawie zaginionych dzieci jako kluczowych partnerów wielopodmiotowych w identyfikowaniu zagrożonych dzieci;

24. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządom i parlamentom państw członkowskich, Europolowi oraz Biuru Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości.

---

[7] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1712 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar (Dz.U. L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj).